

SIRJE JÕEMAA KUI IDA-VIRUMAA EESTLUSE SÜMBOL

Sirje Jõemaa töötab Kohtla-Järve ainsas eestikeelses koolis 1982. aastast, alates 1995. a töötas ta direktorina. Juunis 2005 tekkisid Järve Gümnaasiumi direktori koha ümber pinged, sest Kohtla-Järve linnavalitsuse konkursikomisjon ei soostunud Sirje Jõemaaga uut töölepingut sõlmima. Jõemaa poolt olid küll kooli õpetajate esindaja, hoolekogu juht, maavalitsuse esindaja ja kooli vilistlasest linnavalitsuse jurist, kuid linnavõimudega seotud ametnikelt tulid Jõemaale vastuhääled. Direktori kohusetäitjaks määrati endine Kohtla-Järve Põlevkivikeemia Tootmiskondise poliitihariduskabineti juhataja, partei linnakomitee propaganda- ja agitatsiooniosakonna instruktor ning linna täitevkomitee esimehe asetäitja Irina Tokman. Sirje Jõemaa töötab praegu oma koolis geograafia vanemõpetajana. Ta on Kohtla-Järve linnavolikogu liige. Valgetähe IV klassi Teenetemärgi kavaler.

Tean, et Te ei ole Ida-Virumaal sündinud. Kust olete pärit, kes olid Teie vanemad?

Jah, virulane ma ei ole. Sündisin Abja-Paluoja ja seega olen üsna uba-mulk. Ema tegeles pidevalt kellegi päästmisega – oli ametilt meditsiiniõde. Isa oli bussijuht ning armastas ekstreemsporti nimega motokross. Hiljem ahvatlesid teda relvad ja nii ta saigi Kaitseli-

du Sakala Malevas veeblikis. Ka minu unistus oli kord kiirelt kihutada...

Kas Ida-Virumaa on elamist väärt? Kuidas eestlased enast seal tunnevad?

Iga paik Eestis on elamist väärt. Eestlaste tunded siinkandis lähevad korda vaid sellele 15 protsendile eesti verd inimesele, kes siia veel jäänud on. Endiselt tuleb enda olemasolu eest võidelda. Siitkandi inimesed mõtlevad ja tegutsevad hoopis teistsugustel ajenditel kui ülejäänud eestlased – ma ei tea, kas veel kusaagil Eestimaal on seadustest möödahiilimine, rahvustunnetega manipuleerimine, korruptsioon ja poliitiline variserlikkus võimalik sellistes mõtmetes, nagu on siin?

Koolid peaksid olema apoliitilised. Kuidas ja millal hakkas poliitika koolidesse imbuma? Kas koolid on ülepoliitiseeritud?

Koolid on ikka olnud politiseeritud, nii nõukogude ajal – oktoobrilapsed, pioneerid ja komсомол –, mil ajupesuta hakka ma ei saanud, kui ka nüüd tuleb mõtlemaid noori isamaalise mõtteviisiga kasvatada ja sedagi peetakse politiseerituseks.

Pigem tuleb küll väitlev vaim kodust kaasa ja tundub, et meie kandis on eesti rahvusel

juba poliitiline maik juures, sest ta on nn opositsia. Venekeelsetes koolides on pigem nii, nagu veliki vozdz ütleb.

Millised on võimalused Teil kui kohaliku omavalitsuse poliitikul volikogus kodulinna heaks midagi teha? Mis õhkkond valitseb Kohtla-Järve volikogus?

Kohaliku volikogu liikmena olen ikka ja jälle opositsiooni-saadikute rühmas, kelle arvamus, ettepanekud ja järelepärimised vastust ei saa. Precedenditu lugu on ka komisjoni-saadikute kuulumisega, sest volikogu esimehe arvates peaksid sinna kuuluma spetsialistid – meie saadikurühmas tema neid aga ei näe. Et pisutki oma mandaati õigustada, loobusime volikogu liikme töötasust ja toetame selle rahaga mitmesuguseid projekte. Võtame linnakodanikke igal teisi-päeval vastu ning püüame lahendada tekkinud probleeme. Vaatame üle oma haridus- ja sotsiaalasutused ja teeme ettepanekuid eelarve paremaks kasutamiseks jne. Loomulikult on suurmogul Ossipenko ja meie linnavalitsuse tehingud päevavalgusesse upitatud. See-ega ei saa mingist normaalsest koostööst rääkida, kuigi see oleks vajalik.

Küsitlenud Anneli Kivisiv

Miks ma astusin Isamaaliitu?

Olen olnud poliitikas juba üsna pikka aega – kõigepealt Sinises Erakonnas ja hiljem parteisestest ümberkorralduste tõttu EDPs elik Eesti Demokraatlikus Parteis. Olen osalenud mitmel korral kohaliku omavalitsuse valimistel kui ka Riigikogu valimistel, valimiskünnist meie partei aga ei ületanud. Aasta olen töötanud Tallinna volikogu kultuurikomisjonis.

Meie partei tulevikuperspektiive arutades otsustasime oma jõud ühendada meie kõige lähemal-seisvama parteiga – Isamaaliiduga. Viimatistel kohaliku omavalitsuse valimistel oli terekäsi juba antud ja meie kandidaadid kogusid häält Isamaaliidu nimekirjas.

Küllap on Isamaaliitki teinud vigu, aga eks neist ju õpitagi, ja mulle tundub, et Isamaaliit on õppinud. Minu arvates on Isamaaliit võtnud korrekte ja poliitiliselt kaine positsiooni, pole lahminud ülearu utopiiliste lubadustega, püüab hoida kindlat isamaalist hoiakut ja vaadet. Hullumeelses poliitilises virvarris peab ju olema ka mingi tasakaalustav, mõistusele kutsuv, isamaalitsuse hoidev ja kindlate põhimõtete kogum. Nii palju kui minul oli valimiste ajal kokkupuuteid Isamaaliidu aktivistidega, jätsid nad kõik mulle sümpaatse ja aruka mulje. Miks mitte olla siis üks nende paljude hulgas?

Ideid ja mõtteid, kuidas nn eesti asi tõuseteed saaks minna, on mul nii mõneski valdkonnas, eriti laste ja noorte küsimustes, sest olen juba palju aastaid meeelahutusvaldkonnas tegelnud lastega, ja arvan, et valdan seda teemat paremini kui elukauge ametnik kusaagil kabinetis.

ANNE VELLI
Isamaaliidu liige 20. märtsist 2006

Sirje Jõemaa stiil õpetaja ja direktorina on tunduvalt vahetum tavaõpetajast. Traditsioonilist barjääri õpetaja ja õpilase vahel tal ei ole, ometi on tema autoriteet vaieldamatu. Sirje Jõemaad ise loomustab ka hoolivus. Olles ise kolme lapse ema, leiab ta ikka võimaluse isiklikult hädasolijaid materiaalselt toe-

tada – raha, söögi, riietega, õõbimisvõimaluse pakkumisega. Sirje Jõemaa on väga tugev õpetaja, tema õpilased on olümpiaadidel silmapaistvalt edukad.

Joel Guljavin, kolleeg ja erakonnakaaslane

Toomas Takkis: kool on elav organism

Miks sidusite end just isamaaliiduga?

Ühinesin erakonnaga vist selle suurima madalseisu ajal, 2002. aastal. Ehk siis mitte selleks, et parteilist karjääri teha. Tundus, et Isamaa, mitmes mõttes, on hädaohus. Ja siis tuleb minna. Muga-vam ja rahulikum oluiks mõistagi põõsas passida.

Kohalikus elus lööb koolijuht ikka kaasa. Ja ühel ajal hakkas tunduma, et midu tegus ja sümpaatne, Kuressaare elu edendanud Reformierakonna seltskond on hakanud pödemä nn võimuhagust ega arvesta enam asju, mida oleks mõistlik arvestada. Mart Laar juhtus õigel ajal koolis õpilastele esinema ja ettepanek Isamaaliiduga liituda tuli lihtsalt õigel ajal. Ning mõned head sõbrad olid seltskonnas juba ees. Nii et sobiv ilmavaade ja väärtused, sobiv aeg ja sobiv seltskond.

Millised ülesanded on praegu Isamaaliidul täita?

Tundub, et väga tõsiselt ja intensiivselt peame tegelema uute osakondade loomise ja ülesehitamisega. Siin on õppida nii mõneltki teiselt erakonnalt. Teine väga oluline asi on meie sõnumi selgus. Publik vajab täna tulevikkusuunatud

jõulist sõnumit. Ja erakond vajab juurde naisi.

Tuleviku suhtes pole mul kahtlusi. Isamaaliit saab kümnekonna järgmise aasta jooksul Eesti juhtivaks nn parempoolseks erakonnaks. Muidugi ei tule see iseene-sest ega kergelt. Aga see juhtub.

Mis on Isamaaliidu Kuressaare osakonnas toimunud esiletõstmist väärt?

Isamaaliidu Kuressaare osakonda juhin detsembrist 2002. Üle-eelmistel kohalikel valimistel aastal saime volikogu 21-st kohast 2. Elasime üle. Olime koalitsioonis kaalukeeleks. Saime päris paljuga hakkama. Ikka tasa ja targu ja nürimeelse järjekindlusega. Suurim asi - Kuressaare spordihoone valmis meie sekkumise tulemusena ligikaudu 40 miljonit krooni odavamalt kui meie partnerite esialgsed kavad ette nägid. Võtsime kasutusele nn aruande valijatele. Saime öelda, et valdav osa valimiste eel kavandatud asju on linnas tehtud.

Kool on nagu elus organism, nagu laps, kes alati annab vastu, kui talle antakse

2005 sügisel olime ainus erakond Kuressaares, kes oma esindatust volikogus kasvatas. Meid on nüüd laua taga viis. Meil on kaks abilinnapea kohta ja mul on võimalus toimetada volikogu esimehena. Jätkame sama koalitsiooniga, koostöö sujub kenasti. Asju aetakse avalikult ja puhaste kätega.

Isiklikus plaanis osalesin eelmistel Riigikogu valimistel erakonna kandidaadina läänedivisjonis (Saaremaa, Läänemaa, Hiiumaa ehk siis valimisringkond number 5). Häälte arvult sain lõpuks erakonnas üheteistkümnenda tulemuse. Pole paha algaja kohta, arvasime oma seltskonnaga, kes seda ettevõtmist vedas.

Olete koolijuht hea maine ja tugeva „kooli vaimuga“ Kuressaare Gümnaasiumis. Kuidas koolil täna läheb?

Kevadel saab mul meie majas koolijuhina täis 19 aastat. Tunnen end täna siin paremini kui kunagi varem. Ei mingit rutiini, tühimust ega tunnet, et miskit pole enam teha. Palju on andnud läbitud koolitused, lõpetatud magistriõpingud. Kool on nagu elus organism, nagu laps, kes alati annab vastu, kui talle antakse.

Kooli ideoloogia ja väärtused on

aastatega paika loksunud ja kui vundament on paigas, siis saab ehitada. Kooli mõju kogukonnas on kasvanud. Mõned asjad on leidnud mujalgi Eestimaal järgimist, näiteks kooli majandamine läbi sihtasutuse, oma koolitusosakond ja nüüd oma huvikool. See, et mulle kui koolijuhile anti mullu Valgetähe IV klassi teenetemärk ja sel aastal maakonna kõrgeim autasu, teeneteplaat, ei aja uhkusest upakile, seda saab käsitleda ainult kui kogu meie seltskonna aastaid kestnud töö ja toimetamiste tunnustamist.

Milline on tänane koolinoor? On ta ka isamaaline?

Meie kooli lõpetaja on enesekindel, uhke selle üle, et on saarlane, valdavalt rahul oma kooli ja õpetajatega, siin omandatava haridusega ja siin valitseva õhkkonnaga. Meie noorte algatusel toimub vabariigi aastapäeva eel ball, lõpu-päeval ollakse hetkeks koos Vabadussõja ausamba juures, gümnaasiumis töötab riigikaitse õpesuund, küüditamise aastapäeval ja vabariigi aastapäeval on õpilasesindus kohal. Mulle tundub, et oma kodu, kooli ja kodusaart väärtustav noor inimene väärtustab ka Eestimaad ja on patrioot.

Samas on noored palju enam minekuvalmis. Ja meie peame oma tööd tehes arvestama, et nad sisenavad peale koolide lõpetamist globaalsele tööhõuturule ega piirdu sugugi Eestimaaga. Mina näen päevast päeva enda ümber säravate silmadega, valdavalt õpihimulisi, avatud noori ilusaid inimesi. Meie noored on mu meelest täna

märksa kasvatatamad ja küpsemad kui näiteks viisteist aastat tagasi. Õigupoolest tuleb meil kui pedagoogidel päris tublisti pingutada, et tänasele nõudlikule õppijale parimat pakkuda.

Teisalt on täna koolis selgelt tunda igasugu sotsiaalprobleemid, näiteks elanikkonna nii varalise kui vaimse kihistumiseiga seon-

duv. Tänapäevasele koolile on see suur väljakutse - säilitada ühiskonnale võimalikult iga laps toimetuleva ja hakkamasaavana, luua võimalikult kõigile võimalused võimete-kohaseks hariduseks.

Küsis Andres Ammas